

**Všeobecne záväzné nariadenie
hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy**

č. 17/2012

z 13. decembra 2012

Prevádzkový poriadok pohrebísk na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy podľa § 11 ods. 5 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a § 18 ods. 2 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebnictve sa uznieslo:

§ 1

Úvodné ustanovenia

(1) Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „nariadenie“) upravuje Prevádzkový poriadok pohrebísk na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „prevádzkový poriadok“). Na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „hlavné mesto“) ide o nasledovné pohrebiská:

- a) cintorín Ružinov na Gagarinovej ulici v mestskej časti Bratislava - Vrakuňa
- b) cintorín Vajnory na Šaldovej ulici v mestskej časti Bratislava - Vajnory
- c) Martinský cintorín na Trnavskej ceste v mestskej časti Bratislava - Ružinov
- d) cintorín Podunajské Biskupice na Šamorínskej ulici v mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice
- e) cintorín Komárov na Kvetinárskej ulici v mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice
- f) cintorín Vrakuňa na Kaméliovej ulici v mestskej časti Bratislava - Vrakuňa
- g) cintorín Prievoz na Stachanovskej ulici v mestskej časti Bratislava - Ružinov
- h) cintorín Rača na Detvianskej ulici (časť cintorína na pozemku parcely číslo 1492/1, 1492/2, 1493 a 1024/2, dom smútku a urnová stena) v mestskej časti Bratislava - Rača
- i) cintorín Slávičie údolie na ulici Staré Grunty v mestskej časti Bratislava - Karlova Ves
- j) cintorín Lamač na Hodonínskej ulici v mestskej časti Bratislava - Lamač
- k) cintorín Dúbravka na ulici Strmé sady v mestskej časti Bratislava - Dúbravka
- l) cintorín Devín na Brigádnickej ulici v mestskej časti Bratislava - Devín
- m) cintorín Petržalka na Nábřežnej ulici v mestskej časti Bratislava - Petržalka
- n) cintorín Rusovce na Kováčsovej ulici v mestskej časti Bratislava - Rusovce
- o) cintorín Karlova Ves na Molecovej ulici v mestskej časti Bratislava – Karlova Ves
- p) Ondrejský cintorín na ulici 29. augusta v mestskej časti Bratislava - Staré Mesto
- q) cintorín Kozia brána na Šulekovej ulici v mestskej časti Bratislava - Staré Mesto
- r) Mikulášsky cintorín na Žižkovej ulici v mestskej časti Bratislava - Staré Mesto
- s) urnový háj, rozptylová lúka a vsypová lúka v areáli krematória na Hodonínskej ulici v mestskej časti Bratislava - Lamač.

(2) Pohrebiská uvedené v odseku 1 prevádzkuje príspevková organizácia hlavného mesta MARIANUM – Pohrebniectvo mesta Bratislavy, Svätoplukova 3, 824 91 Bratislava, IČO: 17330190 (ďalej len „prevádzkovateľ pohrebiska“).

§ 2

Rozsah služieb poskytovaných na pohrebisku

(1) Prevádzkovateľ pohrebiska poskytuje na pohrebisku tieto služby a vykonáva nasledovné činnosti

- a) vykopanie hrobu a zasypanie hrobu,
- b) vykonávanie exhumácie,
- c) vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska,
- d) správu pohrebiska, ktorou sa rozumie najmä
 1. uzatváranie nájomných zmlúv, ktorými prevádzkovateľ pohrebiska prenecháva nájomcom hrobové miesta na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov,
 2. zber a odvoz odpadu z pohrebiska,
 3. dodávka úžitkovej vody,
 4. zabezpečenie osvetlenia, ak je na pohrebisku vybudované,
 5. sprístupňovanie pohrebiska verejnosti počas otváracích hodín,
- e) správu márnice a domu smútku, ak sú na pohrebisku vybudované,
- f) údržbu komunikácií a zelene na pohrebisku.

(2) Poskytovanie služieb a vykonávanie činností podľa odseku 1 písm. a) sa nevzťahuje na pohrebiská Ondrejský cintorín, cintorín Kozia brána a Mikulášsky cintorín.

§ 3

Povinnosti nájomcu pri údržbe hrobového miesta

(1) Nájom hrobového miesta (ďalej len „nájom“) vzniká na základe zmluvy o nájme hrobového miesta uzatvorenej medzi prevádzkovateľom pohrebiska ako prenajímateľom a nájomcom. Zmluva musí mať písomnú formu. Uzatvorením nájomnej zmluvy má nájomca právo užívať hrobové miesto. Vlastníctvom nájomcu môže byť len príslušenstvo hrobu, ak ho nájomca vybudoval na vlastné náklady. Zmluvy o nájme hrobového miesta na pohrebiskách prevádzkovaných na pozemkoch, ktoré má prevádzkovateľ pohrebiska v dispozícii na základe nájomného vzťahu sú považované za zmluvy o podnájme hrobového miesta.

(2) Zmluva o nájme hrobového miesta sa uzatvára na dobu neurčitú. Nájomné a cena za služby spojené s nájmom sa podľa zmluvy o nájme hrobového miesta uhrádzajú v prípade uloženia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov do hrobu alebo hrobky minimálne na 10 rokov, inak v súlade s tlecou dobou. Po uplynutí tejto doby alebo v prípade uloženia urny s popolom na pohrebisku môže byť nájomné a cena za služby spojené s nájmom hrobového miesta uhradené aj na kratšiu dobu.

(3) Nájom je možné zmluvne dojednať aj na dobu predchádzajúcu uloženiu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov do hrobu alebo hrobky alebo uloženiu urny s popolom na pohrebisku.

(4) Uzavretím zmluvy o nájme hrobového miesta a zaplatením nájomného a ceny za služby spojené s nájmom hrobového miesta vzniká nájomcovi právo užívať hrobové miesto určené v nájomnej zmluve. Právo užívať hrobové miesto oprávňuje nájomcu uložiť ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky do hrobového miesta a nakladať s týmto hrobovým miestom podľa obsahu nájomnej zmluvy, ustanovení tohto prevádzkového poriadku, pokynov prevádzkovateľa pohrebiska, ktoré sú v súlade s týmto prevádzkovým poriadkom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, týkajúcimi sa úpravy pohrebništva.

(5) Po uzavretí zmluvy o nájme hrobového miesta je nájomca povinný toto miesto označiť spôsobom na pohrebisku obvyklým. Nájomca je oprávnený v súlade s obsahom zmluvy o nájme hrobového miesta a pokynmi prevádzkovateľa pohrebiska zriadiť na prenajatom hrobovom mieste hrob, hrobku alebo urnové miesto, vrátane vybudovania príslušenstva hrobu, s následnou možnosťou uložiť na tomto mieste ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky.

(6) V prípade, že ide o hrobku, musí byť jej vybudovanie, najmä jej rozsah a forma vopred schválená prevádzkovateľom pohrebiska.

(7) Hrobové miesto môže nájomca upraviť spôsobom obvyklým na pohrebisku tak, aby nebol narušený estetický vzhľad pohrebiska. K zriadeniu stavby na prenajatom hrobovom mieste (napríklad základy, obruba, hrobka, pomník, náhrobný kameň, náhrobná doska, oplatenie) alebo k jej úprave je potrebný predchádzajúci súhlas prevádzkovateľa pohrebiska.

(8) Pri realizácii stavby na prenajatom hrobovom mieste je nájomca povinný sa riadiť podmienkam stanoveným prevádzkovateľom pohrebiska, najmä pokiaľ ide o rozmery a tvar stavby, druh použitého materiálu, vrátane dodržania umelecko-architektonického vzhľadu pohrebiska a je povinný dodržať základné všeobecné podmienky z hľadiska ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.

(9) Nájomca je oprávnený zriadiť alebo zrekonštruovať stavbu na prenajatom hrobovom mieste na vlastné náklady, vrátane nákladov na odvoz vzniknutého odpadu, a to na základe predchádzajúceho písomného súhlasu prevádzkovateľa pohrebiska. Nájomca je povinný predložiť prevádzkovateľovi pohrebiska doklad preukazujúci nakladanie s odpadmi z úprav prenajatého hrobového miesta.

(10) Práce na pohrebisku, okrem bežnej údržby prenajatého hrobového miesta, možno vykonávať len so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska. Stavebné práce na prenajatom hrobovom mieste sa počas víkendov, sviatkov a dní pracovného pokoja môžu vykonávať len výnimočne, po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa pohrebiska. Stavebnými prácami sa na účely tohto prevádzkového poriadku rozumie osadenie, demontáž, oprava a rekonštrukcia pomníka a okolia hrobu.

(11) Osoby, ktoré na pohrebisku vykonávajú práce pre nájomcu hrobového miesta, sú povinné riadiť sa pokynmi prevádzkovateľa pohrebiska.

(12) Stavby pomníkov a iného príslušenstva hrobu môžu byť na pohrebisku vykonávané na základe zmluvy alebo objednávky nájomcu hrobového miesta, ktorý je objednávateľom týchto stavieb alebo si tieto stavby vykonáva nájomca sám.

(13) Ak ide o úpravu a údržbu už existujúceho hrobu, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou, vlastník:

- a) je povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu národnej kultúrnej pamiatky,¹⁾
- b) má právo požiadať krajský pamiatkový úrad o bezplatné poskytnutie odbornej a metodologickej pomoci v záujme ochrany kultúrnej pamiatky,²⁾
- c) si vyžiada záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu ku všetkým stavebným úpravám, ku ktorým sú potrebné rozhodnutia iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy.³⁾

¹⁾ § 30 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

²⁾ § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 49/2002 Z. z.

³⁾ § 30 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. v znení zákona č. 208/2009 Z. z.

- (14) Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:
- a) hrob - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobu sú šírka 1 m a dĺžka 2 m,
 - b) dvojhrob, ktorý vzniká ako nové hrobové miesto, respektíve vzniká na mieste, kde nie sú vopred vybudované stavebno-architektonické prvky (najmä základ hrobu, jeho obruba, pomník) pre hroby - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobu sú šírka 2 m a dĺžka 2 m s tým, že so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska, ak to miestne podmienky na pohrebisku dovoľujú, môže byť šírka 2,3 m,
 - c) dvojhrob, ktorý vzniká zlúčením dvoch už existujúcich hrobových miest, respektíve vzniká na mieste, kde sú vopred vybudované stavebno-architektonické prvky pre hroby - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobu sú šírka 2,30 m a dĺžka 2 m,
 - d) trojhrob, ktorý vzniká ako nové hrobové miesto, respektíve vzniká na mieste, kde nie sú vopred vybudované stavebno-architektonické prvky pre hroby - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobu sú šírka 3 m a dĺžka 2 m s tým, že so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska, ak to miestne podmienky na pohrebisku dovoľujú, môže byť šírka 3,6 m,
 - e) trojhrob, ktorý vzniká zlúčením troch už existujúcich hrobových miest, respektíve vzniká na mieste, kde sú vopred vybudované stavebno-architektonické prvky pre hroby - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobu sú šírka 3,6 m a dĺžka 2 m,
 - f) viac ako trojhrob - platia obdobné zásady, ako pri realizácii stavieb na hroboch, dvojhroboch, respektíve trojhroboch, kde základným údajom sú maximálne vonkajšie obrysové rozmery hrobu a rozmery uličiek medzi hrobmi, ktoré musia byť najmenej 0,3 m široké,
 - g) hrobka - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobky sú šírka 1,3 m a dĺžka 2,5 m, minimálne vnútorné rozmery hrobky sú šírka 1 m a dĺžka 2,2 m,
 - h) dvojhrobka - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobky sú šírka 2,5 m a dĺžka 2,5 m, minimálne vnútorné rozmery hrobky sú šírka 2,2 m a dĺžka 2,2 m,
 - i) trojhrobka - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobky sú šírka 3,5 m a dĺžka 2,5 m, minimálne vnútorné rozmery hrobky sú šírka 3,2 m a dĺžka 2,2 m,
 - j) urnové miesto - maximálne vonkajšie obrysové rozmery vrátane akéhokoľvek príslušenstva urnového miesta sú šírka 0,6 m a dĺžka 0,6 m.

(15) Pri zmene hrobu na urnové miesto musia byť dodržané maximálne vonkajšie obrysové rozmery, vrátane akéhokoľvek príslušenstva urnového miesta (0,6 m x 0,6 m) pri zachovaní minimálnych rozmerov uličiek medzi hrobovými miestami.

(16) Pri zmene detského hrobu na hrob musia byť dodržané maximálne vonkajšie obrysové rozmery, vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobu (1 m x 2 m) pri zachovaní minimálnych rozmerov uličiek medzi hrobovými miestami.

(17) Pri zmene hrobu na hrobku musia byť dodržané maximálne vonkajšie obrysové rozmery, vrátane akéhokoľvek príslušenstva hrobky a minimálne vnútorné rozmery hrobky pri zachovaní minimálnych rozmerov uličiek medzi hrobovými miestami.

- (18) Pre realizáciu stavieb na prenajatom hrobovom mieste platia tieto zásady:
- a) pri akejkolvek zmene druhu hrobového miesta musí byť zachovaný architektonický ráz daného oddelenia príslušného pohrebiska,

- b) základy pre príslušenstvo hrobu musia byť dimenzované tak, aby príslušenstvo hrobu neohrozovalo okolité hroby, respektíve návštevníkov pohrebiska,
- c) uličky medzi hrobmi musia byť najmenej 0,3 m široké a nájomca nesmie v týchto uličkách budovať spevnené chodníky,
- d) text nápisov, symboly a znaky na pomníkoch a inom príslušenstve hrobu musia zodpovedať dôstojnosti a piete miesta.

(19) Pred každým pochovaním do hrobového miesta s osadeným príslušenstvom hrobu je nájomca povinný toto príslušenstvo demontovať v rozsahu určenom prevádzkovateľom pohrebiska. V opačnom prípade nie je prevádzkovateľ pohrebiska povinný hrobovú jamu vykopať.

(20) Nájomca je povinný na vlastné náklady udržiavať prenajaté hrobové miesto a k nemu bezprostredne prislúchajúce okolie, ktoré je predmetom nájmu v riadnom stave, hrobové miesto musí byť najmä pokosené, odburinené, očistené od rôznych nánosov a pomníky alebo iné príslušenstvo hrobu musia byť osadené tak, aby neohrozovali iných návštevníkov pohrebiska alebo okolité hrobové miesta.

(21) Pri užívaní hrobového miesta nesmie nájomca žiadnym spôsobom manipulovať s ľudskými ostatkami. S urnami s popolom môže nájomca manipulovať a ukladať ich na pohrebisku len s vedomím prevádzkovateľa pohrebiska.

(22) Nájomca nesmie uskutočňovať zásahy do existujúcej zelene, vysádzať stromy a kríky na pohrebisku, ani umiestňovať lavičky bez písomného súhlasu prevádzkovateľa pohrebiska.

(23) V prípade, že príslušenstvo hrobu ohrozuje bezpečnosť prevádzky na pohrebisku, zdravie, životy alebo majetok ďalších osôb, je nájomca hrobového miesta povinný bez zbytočného odkladu zabezpečiť na vlastné náklady nápravu. Ak tak neurobí ani po výzve prevádzkovateľa pohrebiska, je prevádzkovateľ pohrebiska oprávnený upraviť príslušenstvo hrobu tak, aby bola zaistená bezpečnosť, a to na náklady a riziko nájomcu hrobového miesta.

(24) Nájomca nesmie odkladať časti príslušenstva hrobu na iné hrobové miesta alebo ich opierať o susedné príslušenstvo hrobu.

(25) Nájomca je povinný odstrániť z hrobového miesta znehodnotenú kvetinovú dary, odpad z vyhorených sviečok a ďalšie predmety, ktoré narušujú estetický vzhľad pohrebiska. V prípade, že sa po pochovaní nachádzajú na hrobovom mieste znehodnotenú kvetinovú dary väčšieho rozsahu, prevádzkovateľ pohrebiska ich odstráni z hrobového miesta na základe objednávky nájomcu hrobového miesta na vykonanie služby spojené s údržbou hrobového miesta.

(26) Postúpenie práv a povinností vyplývajúcich z nájomnej zmluvy k hrobovému miestu, za ktoré bolo zaplatené nájomné, môže vykonať nájomca v prospech inej osoby len s písomným súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska.

(27) Po úmrtí nájomcu hrobového miesta, ak má byť uložený do hrobu, ktorého bol nájomcom, zabezpečí prenajímateľ úhradu nájomného počas tlecej doby od osoby, ktorá je obstarávateľom pohrebu alebo od osoby blízkej zomrelému nájomcovi hrobového miesta. Ak žiadna z týchto osôb nepožiadala o uzavretie nájomnej zmluvy k predmetnému hrobovému miestu, zostáva toto hrobové miesto počas plynutia tlecej doby bez nájomcu.

(28) Vojnový hrob možno zriadiť, premiestniť, prestavať alebo zrušiť len na základe písomnej žiadosti a po písomnom súhlase Ministerstva vnútra Slovenskej republiky⁴⁾.

⁴⁾§ 3, ods.3 zákona č. 130/2005 Z.z. o vojnových hroboch

⁵⁾ Zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

§ 4

Povinnosti návštevníkov pohrebiska

(1) Návštevníci pohrebiska sú povinní dodržiavať ustanovenia tohto prevádzkového poriadku, ustanovenia osobitného predpisu⁵⁾ a pokyny prevádzkovateľa pohrebiska.

(2) Povinnosti návštevníkov pohrebiska v súvislosti s udržiavaním poriadku na pohrebisku a zachovaním dôstojnosti tohto miesta sa vzťahujú obdobne na nájomcov hrobových miest a poskytovateľov služieb na pohrebisku.

(3) Návštevníci pohrebiska sú povinní správať sa na pohrebisku spôsobom zodpovedajúcim piete miesta a sú povinní zdržať sa takeého správania, ktoré by sa dotýkalo dôstojnosti zomretých alebo mravného cítenia pozostalých a verejnosti, nesmú robiť hluk, púšťať prenosné nosiče zvuku alebo obrazu, fajčiť, používať alkoholické nápoje a iné omamné látky, poškodzovať pomníky, zariadenia, objekty a zeleň na pohrebisku.

(4) Prevádzkovateľ pohrebiska je oprávnený vykázať z pohrebiska fyzické osoby, ktoré ponúkajú tovary a služby na pohrebisku tak, že obťažujú svojim správaním iných návštevníkov pohrebiska.

(5) Nikto nesmie na pohrebisku páliť trávu a iný odpad.

(6) Na pohrebisku možno rozsvetovať kahance a sviečky len na hrobovom mieste alebo mieste na to vyhradenom tak, aby nevzniklo nebezpečenstvo požiaru, prípadne poškodenie iných hrobových miest alebo vybavenosti pohrebiska. Na vsypových a rozptylových lúkach je dovolené rozsvetovať kahance a sviečky len na vyhradených plochách. Rozsvetovanie kahancov a sviečok a manipulácia s otvoreným ohňom môžu byť v odôvodnených prípadoch prevádzkovateľom pohrebiska obmedzené alebo zakázané.

(7) Ukladanie nádob, náradia a iných predmetov na trávnaté porasty a miesta okolo hrobových miest je zakázané.

(8) Z hygienických dôvodov nie je dovolené v priestoroch pohrebiska piť vodu z vodovodných výpustí a studní. Táto voda je určená na prevádzkové účely a na polievanie zelene pri jej údržbe na prenajatých hrobových miestach. Je zakázané odnášať vodu z pohrebiska.

(9) Odpad je nutné odkladať na určené miesta, ak je na pohrebisku zavedené triedenie odpadu, je nutné toto opatrenie rešpektovať. Každá osoba, vykonávajúca kamenárske práce alebo iné stavebné práce na prenajatom hrobovom mieste, je povinná vyčistiť okolie hrobového miesta. Nepotrebné zvyšky kameňa a iných materiálov používaných pri stavbe a oprave pomníkov alebo inej údržbe hrobového miesta je povinná vyviezť z pohrebiska na vlastné náklady a na miesto na to určené.

(10) Uskutočňovanie pietnych a spomienkových akcií na pohrebisku je možné so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska. Tým nie je dotknutá povinnosť organizátora akcie vopred oznámiť konanie zhromaždenia podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(11) Zakazuje sa akékoľvek umiestňovanie ponúk a reklám vo všetkých priestoroch pohrebiska a na akomkoľvek objekte, ktoré tvoria vybavenosť pohrebiska a na verejných

⁶⁾ Zákon č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve v znení neskorších predpisov.

priestranstvách súvisiacich s prevádzkou pohrebiska, s výnimkou miest na to vyhradených prevádzkovateľom pohrebiska a s jeho predchádzajúcim súhlasom.

(12) Vstup so zvieratám je na pohrebisko zakázaný.

(13) Na pohrebisko je zakázané vstupovať osobám pod vplyvom alkoholu, omamných a psychotropných látok, osobám na bicykli, kolobežke, kolieskových korčuliach a podobne.

(14) Vstup s motorovým vozidlom na pohrebisko je povolený iba po vyhradených komunikáciách, a to na prepravu:

- a) rakvy s ľudskými pozostatkami do domu smútku na vykonanie pohrebného obradu alebo uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami do chladiacich zariadení, na miesto pochovania a na dovoz vencov na pohreb,
- b) materiálu, potrebného na výstavbu a rekonštrukciu pomníkov, náhrobných kameňov, náhrobných dosiek a inú úpravu hrobového miesta,
- c) nevládných a zdravotne postihnutých osôb.

(15) V záujme ochrany vecí patriacich nájomcom hrobových miest a návštevníkom pohrebiska sú vodiči motorových vozidiel povinní pri vjazde a výjazde z pohrebiska umožniť prevádzkovateľovi pohrebiska kontrolu úložných priestorov motorových vozidiel.

(16) Prevádzkovateľ pohrebiska môže vykázať z priestorov pohrebiska vodičov s motorovými vozidlami, ak nedodržiavajú poriadok alebo pokyny prevádzkovateľa pohrebiska. Chodci na pohrebisku majú vždy prednosť pred motorovými vozidlami.

(17) Vstup s motorovým vozidlom alebo prípojným vozidlom (prívesom, návesom) na trávnaté plochy a na chodníky do jednotlivých oddelení pohrebiska pomedzi hrobové miesta je zakázaný. Počas vykonávania pohrebného obradu je zakázaný vjazd do priestoru pohrebiska, výjazd z priestoru pohrebiska a pohyb všetkých motorových vozidiel v priestoroch pohrebiska, ak by to mohlo narušiť pokojný priebeh pohrebného obradu.

(18) Vstup s motorovým vozidlom na pohrebisko povolí prevádzkovateľ pohrebiska najneskôr 1 hodinu pred zatvorením pohrebiska. Motorové vozidlo musí opustiť pohrebisko najneskôr 30 minút pred zatvorením pohrebiska.

(19) Na pohrebisku je možné sa zdržovať len počas určenej otváracej doby pohrebiska. Každý návštevník je povinný v čase určenom na zatvorenie pohrebiska bez osobitného upozornenia opustiť pohrebisko.

§ 5

Spôsob a pravidlá používania zariadení pohrebiska a obradných siení

(1) Pohrebné dni sú stanovené na všetkých pohrebiskách, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto prevádzkového poriadku pohrebísk každý pracovný deň v týždni.

(2) Vo výnimočných prípadoch možno vykonať pohreb v sobotu, v nedeľu alebo vo sviatok, uvedené sa nevzťahuje na vykonávanie rozptylov a vsypov na rozptylovej lúke a vsypovej lúke v areáli krematória. V prípade, že sa má pohreb konať v sobotu, je podmienkou jeho vykonania úhrada poplatku v zmysle cenníka služieb, ktorý tvorí prílohu tohto nariadenia. V prípade, že sa má pohreb konať v nedeľu alebo vo sviatok, je podmienkou možnosti jeho vykonania úhrada poplatku v zmysle cenníka služieb, ktorý tvorí prílohu tohto nariadenia a súhlas hlavného mesta.

(3) Časové rozmedzie konania pohrebných obradov na pohrebiskách sa určuje nasledovne:

- a) v období letného času (obdobie od poslednej nedele v marci do poslednej nedele v októbri príslušného kalendárneho roka) je začiatok

1. prvého pohrebného obradu o 9.00 hod,
 2. posledného pohrebného obradu o 16.00 hod,
- b) v období zimného času je začiatok
1. prvého pohrebného obradu o 9.00 hod,
 2. posledného pohrebného obradu o 14.30 hod.

(4) Časový interval medzi začiatkami dvoch po sebe nasledujúcich pohrebných obradov na pohrebisku sa určuje na 1,5 hod.

(5) Časové rozmedzie konania pohrebných obradov v obradnej sieni krematória sa určuje nasledovne:

1. začiatok prvého pohrebného obradu je o 7.30 hod,
2. začiatok posledného pohrebného obradu je o 17.15 hod.

(6) Časový interval medzi začiatkami dvoch po sebe nasledujúcich pohrebných obradov v obradnej sieni krematória sa určuje na 45 minút. Časový interval sa môže meniť, v závislosti od dojednanej dĺžky nájmu po sebe nasledujúcich nájmov obradnej siene.

(7) Za účelom použitia obradnej siene prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný najmä:

- a) dojednať vopred nájom obradnej siene s prevádzkovateľom pohrebiska písomnou objednávkou, respektíve formou telefonickej alebo elektronickej objednávky, ktorú písomne potvrdí do 24 hodín,
- b) využiť obradnú sieň výhradne na vykonanie smútočného obradu a rozlúčky so zosnulým,
- c) prevziať písomne zápisnicou od prevádzkovateľa pohrebiska obradnú sieň a po skončení dojednanej doby nájmu odovzdať prevádzkovateľovi pohrebiska obradnú sieň,
- d) vrátiť do pôvodného stavu obradnú sieň po skončení dojednanej doby nájmu a pred jej odovzdaním prevádzkovateľovi pohrebiska,
- e) prevziať zodpovednosť za plnenie povinností vyplývajúcich z osobitných predpisov⁷⁾ počas dojednanej doby nájmu obradnej siene,
- f) dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku, osobitného predpisu⁴⁾ a pokyny prevádzkovateľa pohrebiska vydané v súlade s prevádzkovým poriadkom a osobitným predpisom.⁴⁾

§ 6

Otváracia doba pohrebiska

(1) Otváracia doba pohrebiska je čas, kedy je pohrebisko prístupné verejnosti.

(2) Pohrebisko je prístupné verejnosti:

- a) v mesiacoch
 1. január, február, október, november, december denne od 7.00 do 17.00 hod,
 2. marec, apríl, máj, jún, júl, august, september denne od 7.00 do 20.00 hod,
- b) v období od 25. októbra do 8. novembra denne od 7.00 do 20.00 hod.

(3) Prevádzkovateľ pohrebiska môže vstup na pohrebisko alebo jeho časť dočasne zakázať alebo obmedziť, a to počas vykonávania terénnych úprav na pohrebisku, počas vykonávania exhumácie alebo slávnostného kladenia vencov, počas snehovej kalamity a poľadovice a v podobných situáciách, ak nie je možné dostatočne zabezpečiť bezpečnosť návštevníkov pohrebiska. Prevádzkovateľ pohrebiska zabezpečuje v zimnom období podľa svojich možností len nevyhnutnú údržbu hlavných komunikácií na pohrebisku.

⁷⁾ Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov, vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.

§ 7

Spôsob ukladania ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov, plán hrobových miest

(1) Ukladať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky na pohrebisku je možné len s vedomím prevádzkovateľa pohrebiska.

(2) Ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sa ukladajú do hrobu alebo hrobky. Spolnené ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sa ukladajú rozptylom na rozptylovej lúke, vsypom na vsypovej lúke alebo sa ukladá urna s popolom na pohrebisku. Tieto činnosti uskutočňuje prevádzkovateľ pohrebnej služby, ktorý je pri ich vykonávaní povinný dodržiavať plán pohrebných obradov a pochovávaní, určený prevádzkovateľom pohrebiska, tento prevádzkový poriadok, a riadiť sa pokynmi prevádzkovateľa pohrebiska.

(3) Prevádzkovateľ pohrebnej služby je pred uložením ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov povinný oznámiť prevádzkovateľovi pohrebiska údaje potrebné pre vedenie evidencie hrobových miest.

(4) Pri všetkých spôsoboch ukladania ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov na pohrebisku je prevádzkovateľ pohrebnej služby povinný dbať o to, aby jeho činnosťou neboli poškodené okolité hroby alebo iné príslušenstvo pohrebiska a je povinný zdržať sa akejkol'vek činnosti, ktorá sa dotýka dôstojnosti mŕtveho, etického cítenia pozostalých alebo verejnosti.

(5) Ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sa pochovávajú spravidla po jednom do každého hrobu. Pred uplynutím tlecej doby môžu byť do toho istého hrobu uložené ďalšie ľudské pozostatky za podmienky, že pri ukladaní vrchnej rakvy nepríde k manipulácii s telesnými ostatkami uloženými v spodnej rakve a vrstva uľahnutej zeminy nad vrchnou rakvou bude najmenej 1 m.

(6) Do hrobky je možné uložiť ďalšie ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, len ak je v nej voľné miesto.

(7) Spolnené ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky ukladá prevádzkovateľ pohrebnej služby podľa prania obstarávateľa pohrebu v urne do urnového miesta alebo do kolumbárnych schránok. Urny s popolom môže na pohrebisku ukladať aj nájomca hrobového miesta.

(8) Rozptyl alebo vsyp spolnených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov uskutoční prevádzkovateľ pohrebnej služby na pranie obstarávateľa pohrebu za podmienky dodržania plánu pohrebných obradov a pochovávaní, určených prevádzkovateľom pohrebiska a podľa pokynov prevádzkovateľa pohrebiska. Rozptyl alebo vsyp môže byť uskutočnený len na pohrebisku pre tento účel vopred schválenom (rozptylová lúka a vsypová lúka) a pod dohľadom prevádzkovateľa pohrebiska.

(9) Pri pochovávaní do hrobu sa používajú rakvy z takých materiálov, aby v stanovenej tlecej dobe zotleli spolu s ľudskými ostatkami. Nesmú byť použité rakvy z PVC a iných nerozložiteľných materiálov. Pri pochovávaní do hrobiek sa používajú rakvy dubové alebo z iného tvrdého dreva so zinkovou vložkou s nepriepustným dnom alebo kovové rakvy s nepriepustným dnom. Všetky rakvy musia byť pevne uzavreté a označené štítkom s menom zomretého, dátumom narodenia a dátumom pohrebu.

(10) Plány hrobových miest na pohrebiskách, na prevádzkovanie ktorých sa vzťahuje tento prevádzkový poriadok pohrebísk sú uložené a prístupné k nahliadnutiu u prevádzkovateľa pohrebiska. Zjednodušené orientačné mapky pohrebísk sú umiestnené na príslušných pohrebiskách.

§ 8 **Dĺžka tlecej doby**

Tlecia doba na pohrebisku je ustanovená v dĺžke 10 rokov.

§ 9 **Spôsob vedenia evidencie pohrebiska**

Prevádzkovateľ pohrebiska vedie evidenciu pohrebiska, ktorá sa člení na:

- a) evidenciu hrobových miest, ktorá obsahuje
 1. meno, priezvisko a dátum úmrtia osoby, ktorej ľudské ostatky sú uložené v hrobovom mieste,
 2. dátum uloženia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov s uvedením hrobového miesta a hĺbky pochovania,
 3. záznam o nebezpečnej chorobe, ak mŕtvy, ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu alebo hrobky, bol nakazený nebezpečnou chorobou,
 4. meno, priezvisko a adresu miesta trvalého pobytu, ak je nájomcom fyzická osoba; názov obce ak je nájomcom obec,
 5. dátum uzavretia zmluvy o nájme hrobového miesta a údaje o zmene nájomcu,
 6. údaje o vypovedaní nájomnej zmluvy a dátum jej skončenia,
 7. skutočnosť, či je hrob, hrobka alebo pohrebisko chránené ako národná kultúrna pamiatka alebo pamätihodnosť hlavného mesta alebo mestskej časti alebo či ide o vojnový hrob,
 8. údaje o pochovaní potrateného ľudského plodu alebo predčasne odňatého ľudského plodu,
- b) evidenciu prevádzkovania pohrebiska, ktorá obsahuje údaje o
 1. zákaze pochovávaní a dobe jeho trvania, ak sa taký zákaz vydal,
 2. zrušení pohrebiska.

§ 10 **Spôsob nakladania s odpadmi**

(1) Odpady vznikajúce v súvislosti s prevádzkovaním pohrebísk na území hlavného mesta podľa tohto prevádzkového poriadku sú komunálnymi odpadmi. Podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi upravuje osobitný predpis.⁸⁾

(2) Prevádzkovateľ pohrebiska zabezpečuje nakladanie s komunálnymi odpadmi nasledovným spôsobom

- a) biologicky rozložiteľný odpad z pohrebísk ukladá do veľkokapacitných kontajnerov, kontajnery vyváža z pohrebiska a odpad odovzdáva na prepravu prevádzkovateľovi zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, s ktorým má uzatvorenú zmluvu,
- b) iný biologicky nerozložiteľný odpad z pohrebísk ukladá do veľkokapacitných kontajnerov, kontajnery prepravuje z pohrebiska a odpad odovzdáva prednostne na zhodnotenie do spaľovne, s ktorou má uzatvorenú zmluvu, v prípade že odpad preukázateľne nemôže byť spálený v spaľovni, možno ho zneškodniť iným spôsobom, napr. uložením na skládku.
- c) kovový odpad odovzdáva právnej osobe na recykláciu.

(3) Zber komunálnych odpadov na pohrebisku je zabezpečený umiestnením nasledovných nádob na zber odpadu

⁸⁾ Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 12/2001 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších predpisov.

- a) malé odpadkové koše, určené na iný biologicky nerozložiteľný odpad,
- b) veľkokapacitné kontajnery, určené osobitne na biologicky rozložiteľný odpad a na iný biologicky nerozložiteľný odpad.

§ 11

Podmienky vstupu prevádzkovateľa pohrebnej služby na pohrebisko

Pred vstupom na pohrebisko za účelom vykonania pohrebu je prevádzkovateľ pohrebnej služby povinný najmä:

- a) preukázať sa poverenému zamestnancovi prevádzkovateľa pohrebiska platnou koncesnou listinou na vykonávanie koncesovanej živnosti - prevádzkovanie pohrebnej služby,
- b) potvrdiť protokol o oboznámení sa s ustanoveniami osobitného predpisu a technického predpisu⁹⁾ ohľadom pravidiel manipulácie s bremenom, v záujme predchádzania poškodeniu hrobov pri manipulácii s rakvou.

§ 12

Cenník služieb

Cenník služieb tvorí prílohu tohto nariadenia. V prípade zmeny cien prevádzkovateľ pohrebiska upraví cenník služieb poskytovaných na pohrebiskách na území hlavného mesta a predloží ho na schválenie mestskému zastupiteľstvu.

§ 13

Kontrola

Kontrolu dodržiavania ustanovení tohto prevádzkového poriadku vykonáva prevádzkovateľ pohrebiska, Mestská polícia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a poverení zamestnanci hlavného mesta.

§ 14

Sankcie

(1) Priestupky na úseku pohrebníctva upravuje osobitný predpis.¹⁰⁾ Za priestupky možno v blokovanom konaní uložiť blokovú pokutu do výšky 66 eur a v priestupkovom konaní pokutu do 663 eur.¹¹⁾

(2) Pri ukladaní pokút sa prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania. Výnosy z pokút sú príjmami rozpočtu hlavného mesta.

§ 15

Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 2013.

Milan Ftáčnik
primátor, v.r.

⁹⁾ Nariadenie vlády č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami, STN 269010 Manipulácia s materiálom. Šírky a výšky ciest a uličiek.

¹⁰⁾ § 32 zákona č. 131/2010 Z. z.

¹¹⁾ § 32 ods. 2 a 4 zákona č. 131/2010 Z. z.